

Posveta

Pedeset drugi svezak *Senjskog zbornika* posvećen je obilježavanju 1100. obljetnice Hrvatskoga Kraljevstva, 75. obljetnici osnutka Senjskog muzejskog društva i 60. obljetnici tiskanja znanstvenog časopisa *Senjski zbornik*. Ove nas važne obljetnice pozivaju na promišljanje o slojevitosti nacionalne povijesti te o kulturnim, društvenim i identitetskim odrednicama koje su oblikovale hrvatski prostor od ranoga srednjeg vijeka do suvremenosti – na nacionalnoj, ali i lokalnoj razini. Istodobno, podsjećaju nas i na dugu institucionalnu tradiciju Senja kao grada kulture: na ulogu Senjskog muzejskog društva koje već više od sedam desetljeća skrbi o očuvanju baštine te na kontinuitet *Senjskog zbornika* koji šest desetljeća sustavno njeguje znanstveni rad.

S ponosom ističemo da je *Senjski zbornik*, zahvaljujući dugogodišnjemu znanstvenom radu i dosljednoj kvaliteti, dosegnuo a1 kategoriju hrvatskih znanstvenih časopisa te da se nalazi u relevantnim svjetskim citatnim bazama, što potvrđuje njegovu prepoznatljivost u međunarodnoj akademskoj zajednici. O tome svjedoči i činjenica da se u ovome svesku nalaze dva rada na engleskom jeziku, čime *Senjski zbornik* dodatno naglašava otvorenost i komunikaciju sa svjetskom znanstvenom zajednicom. Ovaj iskorak posebno dobiva na značenju u kontekstu obilježavanja 60 godina tiskanja časopisa, potvrđujući njegovu trajnu vitalnost i prilagodljivost suvremenim znanstvenim potrebama.

Tematski raspon priloga u ovome svesku ponovno pokazuje širinu znanstvenih interesa i interdisciplinarnost koja obilježava naš časopis. Autori se tako dotiču pitanja demografskih dinamika i migracijskih obrazaca, identitetskih iskustava i izazova povratništva, ali i složenih društvenih procesa koji se prelamaju kroz povijesna zbivanja 20. stoljeća. Nekoliko je radova posvećeno istaknutim pojedincima – znanstvenicima, kulturnim djelatnicima i javnim osobama čiji je rad oblikovao hrvatski kulturni i akademski prostor 20. stoljeća. Pored toga, čitatelj će naići na priloge koji proučavaju liturgijsku i jezičnu tradiciju, posebice očuvanje staroslavenske baštine na Kvarneru, čime se otvara uvid u šire kulturno-povijesne procese unutar hrvatske crkvene povijesti. Arheološka i povijesno-umjetnička tematska linija zastupljena je radovima koji donose nova saznanja o astralnim simbolima na velebitskim lokalitetima, analize materijalne baštine otoka, kao i rezultate recentnih arheoloških istraživanja u Lici. Time se upotpunjuje znanstvena slika o kontinuitetu života, vjerovanja i umjetničkih izraza na području Senja i njegova šireg kulturnog okruženja. Jedan je dio radova usmjeren prema povijesti pisane riječi, uključujući suvremeni pogled na glagoljaško nasljeđe i njegovu reinterpretaciju u digitalnom okruženju,

što potvrđuje da se baština čuva i aktivno prenosi u nove medijske i istraživačke okvire. Konačno, svezak donosi i radove koji analiziraju prometnu pristupačnost i demografska obilježja pojedinih hrvatskih regija, čime se aktualiziraju pitanja koja i danas oblikuju razvoj lokalnih zajednica.

Ovaj svezak *Senjskog zbornika* tako povezuje prošlost i sadašnjost, baštinu i suvremenost, lokalno i nacionalno, znanstvenu tradiciju i nove metodološke pristupe. U duhu obilježavanja 1100 godina Hrvatskoga Kraljevstva, ali i u čast 75 godina Senjskog muzejskog društva te 60 godina kontinuiranog izlaženja našeg časopisa, vjerujemo da će doprinosi okupljeni u ovome svesku dodatno potvrditi važnost trajnog istraživanja i vrednovanja hrvatske povijesti, kulture i društva.

Svim autorima i suradnicima zahvaljujemo na njihovu doprinosu, a čitateljima želimo poticajno i inspirativno čitanje.

UREDNIŠTVO